

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 2 december 2016
Betreft Schriftelijke vragen over vogelgriep 15 november 2016

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van lid Thieme (PvdD) over de ophokplicht en de dreigende vogelgriep (ingezonden 15 november 2016, kenmerk 2016Z21226).

1

Kunt u uiteenzetten hoe het gesteld is met dierenwelzijn nu alle pluimvee-bedrijven in Nederland moeten voldoen aan de ophokverplichting die u heeft ingesteld?

Antwoord

Ophokken is noodzakelijk om de kans op introductie van het virus vanuit wilde vogels zo klein mogelijk te maken. De huisvesting voldoet ook na ophokken in ruime mate aan de eisen van alle Europese regelgeving die hierop van toepassing is. Er is nauw contact met de sector, waarbij actie kan worden ondernomen als er signalen zijn dat het dierenwelzijn in het gedrang komt. Vooralsnog zijn deze signalen er niet.

Aangezien er maatregelen zijn ingesteld op het gebied van huisvesting, heb ik op 18 november jl. de welzijnscommissie ingesteld. De commissie heeft onder andere tot taak na te gaan of de maatregelen die invloed kunnen hebben op dierenwelzijn op een verantwoorde wijze worden uitgevoerd. Daarnaast kan de commissie aanbevelingen doen voor oplossingen van welzijnsproblemen, mochten die zich voordoen.

2

Deelt u de constatering dat hoge aantallen dieren die dicht op elkaar leven een snelle verspreiding van vogelgriep in de hand werkt?

Antwoord

De kans op introductie en verspreiding van vogelgriep is afhankelijk van veel factoren, waaronder bedrijfsgrootte en dichtheid. Zo spelen het huisvestings-systeem, het niveau van bioveiligheid, het management en het kennisniveau van de veehouders een belangrijke rol. Een eenduidige relatie tussen bedrijfsgrootte en de risico's van verspreiding van vogelgriep is er niet.

3

Deelt u de mening dat het gevaar van zoönosen, de van dier op mens overdraagbare en in potentie levensgevaarlijke virussen, vergroot wordt nu mensen dichtbij de veehouderijbedrijven wonen en vindt u dit een verantwoord risico?

Antwoord

Risico's van zoönosen worden door de overheid onderkend. In het VGO rapport is geconstateerd dat er in de buurt van veehouderijen niet meer zoönoseverwekkers voorkomen dan in de rest van het land. In geval van een zoönose-uitbraak in een veehouderijbedrijf worden maatregelen genomen om de uitstoot van de ziektekiemen zoveel mogelijk te voorkomen, waardoor het risico van besmetting van omwonenden zo laag mogelijk is.

Het RIVM heeft gemeld dat er tot nu toe geen ziektegevallen ten gevolge van H5N8 bij mensen zijn beschreven. Zowel de GGD als de NVWA houden de situatie nauwlettend in de gaten, zodat zo snel mogelijk maatregelen kunnen worden genomen als daartoe aanleiding is.

4

Kunt u verklaren waarom sinds de 'Dit-nooit-meer'-vogelgriepcrisis van 2003 de structuur van de pluimveehouderij niet grondig op de schop genomen is en de dieraantallen in de pluimveesector alleen maar toegenomen zijn? Kunt u deze toename kwantificeren en daarbij ingaan op het aantal dieren per stal?

Antwoord

Ik heb aan Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) en de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) gevraagd een analyse uit te voeren naar de structuurverschillen tussen de huidige Nederlandse pluimveesector en die in 2003, zoals ik heb vermeld in de Kamerbrief van juli 2016 (TK 28807, nr. 198). Uit deze analyse is gebleken dat het aantal bedrijven en de dichtheid van pluimveebedrijven in Nederland is afgenomen en het aantal dieren per pluimveebedrijf is toegenomen. Het totaal aantal stuks pluimvee in Nederland is nagenoeg gelijk gebleven door het stelsel van pluimveeproductierechten in de Meststoffenwet. De huisvesting voldoet in ruime mate aan de eisen van alle Europese regelgeving die hierop van toepassing is.

De Nederlandse pluimveesector heeft veel aspecten verbeterd die van belang zijn voor de pluimveegezondheid. Zo zijn een snellere afhandeling van besmettingen en een betere hygiëne in de pluimveeketen doorgevoerd. Ook nu, met de huidige dreiging van HPAI uitbraken, heeft de sector zijn verantwoordelijkheid genomen door strikte hygiënemaatregelen toe te passen en de dieren op te hokken. Uiteraard is alertheid geboden en is het in belang van sector en maatschappij om de risico's van introductie en mogelijke consequenties zo klein mogelijk te maken.

5

Op welke wijze gaat u voorkomen dat vogelgriepuitbraken in de toekomst zullen ontstaan en een bedreiging vormen voor de dieren en de volksgezondheid?

Antwoord

Het risico van uitbraken van vogelgriep is niet tot nul te reduceren. Wilde vogels zijn een bekend reservoir van zowel laag-als hoogpathogene vogelgriepvirussen. Bedrijven met buitenuitloop lopen een groter risico. De sector en mijn ministerie zijn zich van deze risico's bewust en met passende maatregelen bij verhoogde dreiging worden deze zo klein mogelijk gemaakt.

6

Gaat u als extra maatregel ook een verbod instellen om in het wild levende dieren te vangen of te doden, gezien het feit dat de jacht verspreiding van virussen in de hand werkt?

Antwoord

Ik heb een landelijk verbod ingesteld op de jacht op watervogels en op jachtactiviteiten waarbij watervogels verstoord worden. Uiteraard is het belangrijk dat iedereen bij de uitoefening van andere activiteiten in de natuur verstoringen van wilde watervogels zoveel mogelijk probeert te voorkomen om de eventuele verspreiding van het virus te beperken. Daartoe heb ik ook een oproep gedaan.

(w.g.) Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken